

Pluimveehouderij: inkomens hoger, vooral in legsector

Arjan Wisman

De vleeskuikenhouders kijken terug op een turbulent jaar. In de eerste zes maanden was de prijsontwikkelingen gunstig. De hogere kuikenprijzen en lagere voerprijzen waren positief voor het saldo en inkomen. In de legsector verbeterde het resultaat zelfs zeer sterk, zowel door de hoge eierprijzen als de lagere voerprijzen.

Consumptie kuikenvlees

De consumptie van kuikenvlees zat begin van het jaar sterk in de lift. De consument koos vaker voor goedkopere vleessoorten zoals kip. De kipconsumptie trok niet alleen in Nederland aan, maar ook in onze buurlanden. Eind 2009 klapten de opbrengstprijzen echter in elkaar. Het toegenomen aanbod van vleeskuikens in de EU zorgde voor een grote prijsdruk. Op jaarbasis vallen de opbrengstprijzen daardoor toch 6% lager uit dan in 2008. Alleen dankzij de 12% lagere voerprijzen (inclusief bijgevoerde tarwe) en iets goedkopere ééndagskuikens, is het saldo per opgezet kuiken 4 cent hoger geworden (tabel 1).

Tabel 1	Kengetallen in de pluimveehouderij a)		
	2007	2008 (v)	2009 (r)
Vleeskuikens			
Saldo per opgezet kuiken	0,32	0,20	0,24
Opbrengstprijs per kg	0,79	0,83	0,78
Kostprijs per kg	0,79	0,88	0,80
Leghennen (alle huisvestingssystemen)			
Saldo per leggen per jaar	4,80	3,12	7,00
Opbrengstprijs per eieren	0,93	1,00	1,15
Kostprijs per kg eieren	1,07	1,15	1,01
a) bij werkelijke BTW-situatie			
Bron: Informatienet.			

Vleeskuikenbedrijven: hoger saldo, hoger inkomen

Het hogere saldo per opgezet kuiken leidde in 2009 ook tot een hoger inkomen per vleeskuikenbedrijf, mede dankzij een grotere productieomvang. De kostprijs is vooral gedaald door lagere voerprijzen. De meeste overige kosten zijn iets in prijs gestegen, maar dat geldt niet voor energie en mestafzet. Mede dankzij de verbrandingsfabriek voor pluimveemest (BMC in Moerdijk) zijn de afzetmogelijkheden voor pluimveemest verruimd. Daar wordt ongeveer een derde van de geproduceerde pluimveemest verwerkt. De exporteurs van pluimveemest bieden door de sterke concurrentie droge pluimveemest soms onder de kostprijs aan in het buitenland. Op jaarbasis worden de mestafzetprijzen 30% lager geraamd dan in 2008. De opbrengsten-kostenverhouding stijgt hierdoor met 3 procentpunten tot 98% (tabel 2). Het inkomen uit bedrijf stijgt in 2009 met bijna 40.000 euro naar gemiddeld 36.000 euro per onbetaalde arbeidskracht (figuur 1). Dat is nog steeds te weinig om besparingen te realiseren. De ontsparingen zijn weliswaar minder fors dan vorig jaar, maar opnieuw wordt ingeteerd op het eigen vermogen.

Tabel 2				
Rentabiliteit en inkomen op pluimveebedrijven				
	Vleeskuiken- bedrijven	Leghennen- bedrijven	w.v. kooibedrijven	scharrel- bedrijven
Opbrengst per 100 euro kosten				
2007	100	97	113	85
2008 (v)	95	89	93	85
2009 (r)	98	113	110	115
Inkomen uit bedrijf (x 1.000 euro per onbetaalde a.j.e.)				
2007	61	44	150	-3
2008 (v)	-3	-5	19	-24
2009 (r)	36	135	136	120
Besparingen (x 1.000 euro per bedrijf)				
2007	27	14	.	.
2008 (v)	-43	-64	.	.
2009 (r)	-2	125	.	.

Bron: Informatienet.

Legsector: flinke verbetering van het saldo

De resultaten van de legsector zijn in 2009 sterk verbeterd. Het saldo per hen per jaar is meer dan verdubbeld tot 7 euro (tabel 1). Dat is vooral te danken aan de fors hogere eierprijzen. Ook de lagere voerprijzen (-17%) leverden een flinke bijdrage aan de saldoverbetering. De voerprijzen waren vorig jaar nog hoog, maar na de ruime oogst van graan in 2008 zijn de prijzen van veevoerders duidelijk gedaald. Ook de opfokhennen zijn goedkoper geworden.

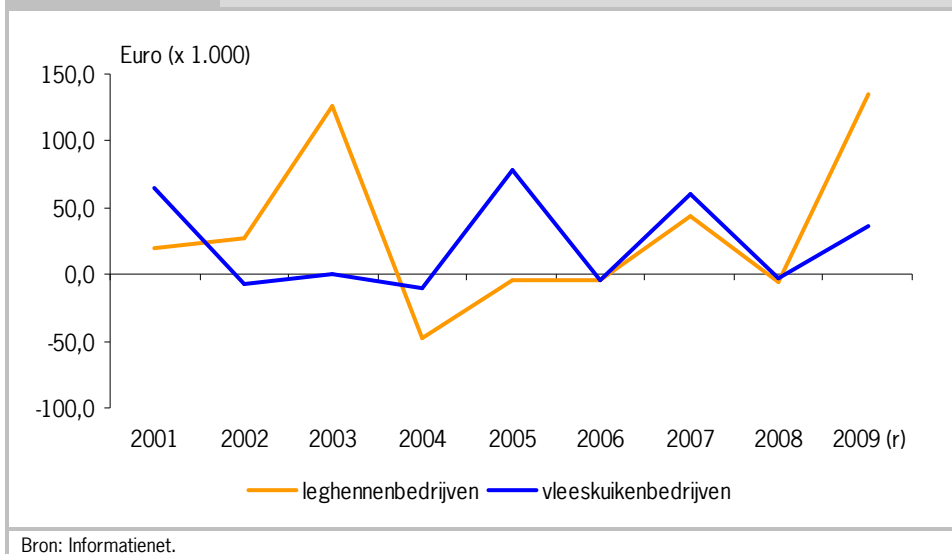
De marktprijzen voor kooieieren en scharreleieren zijn op jaarbasis met respectievelijk 9% en 26% gestegen. Ook de contractprijzen voor scharreleieren zijn in de loop van 2009 verhoogd. Overigens hebben de laatste tijd meer scharrelkippenhouders gekozen voor vaste prijsafspraken middels een overeenkomst met pakstations. Ze kiezen daarmee voor meer zekerheid.

Betere resultaten

De opbrengsten-kostenverhouding stijgt op de legbedrijven in 2009 naar 113%. De totale opbrengsten (vooral consumptie-eieren) worden in 2009 15% hoger geraamd, terwijl de betaalde kosten ruim 11% dalen. Het inkomen uit bedrijf zal in 2009 voor het gemiddelde leghennenbedrijf met bijna anderhalve ton stijgen naar 135.000 euro per onbetaalde arbeidskracht. Daardoor zijn besparingen mogelijk van gemiddeld 125.000 euro per bedrijf. Dat is veel beter dan in de voorgaande jaren, toen vaak werd ingeteerd op het eigen vermogen. Voor bedrijven met kooihuisvesting kunnen de besparingen een stimulans zijn voor omschakeling naar stallen met alternatieve huisvesting.

Er zijn wel duidelijke verschillen tussen kooi- en scharrelbedrijven (tabel 2). De opbrengsten-kostenverhouding is bij de scharrelbedrijven het sterkst gestegen. Maar de inkomens van beide groepen zijn bijna in dezelfde mate gestegen. Dat komt deels door de grotere bedrijfsomvang van kooibedrijven. Ofschoon het inkomensverschil tussen kooi- en scharrelbedrijven in 2009 kleiner is geworden, zijn de inkomens van kooibedrijven nog steeds hoger. In de laatste drie jaren was het inkomen van kooibedrijven gemiddeld 102.000 euro per onbetaalde arbeidskracht (figuur 1). Dat is fors hoger dan op scharrelbedrijven; dat was gemiddeld slechts 31.000 euro per onbetaalde arbeidskracht.

Figuur 1 **Ontwikkeling inkomen uit bedrijf van pluimveebedrijven naar bedrijfstype (x 1.000 euro per onbetaalde aje)**

Meer informatie:

Rapport 2009-088 *Actuele ontwikkeling van resultaten en inkomens in de land- en tuinbouw 2009*